

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Rýznarovou ve věci

žalobce: **M. M.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Davidem Pytelou, MBA, LL.M.
sídlem Litovelská 1349/2b, 779 00 Olomouc

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 2. 2025, č. j. X, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná citovaným napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí č. j. X, jímž přiznala žalobci invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 7 409 Kč. Podle posudku Institutu pro posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) pracovní schopnost žalobce poklesla o 35 %.
2. **Žalobce v žalobě** namítal zjištění skutkového stavu v rozporu se zákonem a nedostatečné posouzení dalších vlivů na pokles pracovní schopnosti žalobce. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je u žalobce pervazivní vývojová porucha, nikoliv lehká mentální retardace. Žalobce není schopen se delší dobu koncentrovat, podle testů jde o osobnost nezralou a jeho ovládací schopnosti a adaptivní kapacita jsou minimální. Žalobce je bezradný ve zvládnutí každodenních nároků. Jeho kontakt s realitou je narušený a myšlení je nesofistikované. Žalobcovy sociální dovednosti jsou značně narušené. Žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch

nerozumí běžným sociálním situacím. Žalobce není schopen navázat vztah s druhou osobou, není schopen spolupracovat, trpí celkovým nezájmem o druhé a vyvíjí pasivní odpor vůči požadavkům okolí. To vše má vliv na průčeschnost žalobce.

3. Podle kapitoly V položky 9b přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), podle které měl být žalobce hodnocen, činí pokles pracovní schopnosti 35-60 %. Pokles pracovní schopnosti měl být stanoven vyšší než 35 %.
4. Žalovaná nezohlednila dosavadní pracovní zkušenosti žalobce. Podle lékařské zprávy jde u žalobce o neléčitelný handicap a z každého zaměstnání ho zaměstnavatel propustil ve zkušební době. Žalobce není schopen se zařadit do kolektivu. Neschopnost soužití v jakémkoliv kolektivu má zásadní vliv i na profesi dělníka, ke které je žalobce posuzovaný. Žalobce má narušené vztahy s nejbližšími členy rodiny. Žalobce doložil rozhodnutí o přestupku o incidentu v zaměstnání.
5. U žalobce je důvod k navýšení této hodnoty o 10 % podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky. Žalobce navrhl vypracování posudku o invaliditě posudkovou komisí.
6. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** odkázala na relevantní právní úpravu, popsala správní řízení a napadené rozhodnutí. Žalovaná navrhla vypracování posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“ nebo „PK MPSV“) podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“).
7. Soud **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 20. 2. 2025.
8. Žalovaná **napadené rozhodnutí** odůvodnila tím, že podle posudku o invaliditě z 28. 1. 2025 byl žalobce invalidní v prvním stupni. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce bylo postižení podle kapitoly V (duševní poruchy a poruchy chování) položky 8b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity [mentální retardace – mentální postižení lehkého stupně (debilita), IQ 50-69, narušení adaptivního chování, značně snížená úroveň sociálních dovedností, je přítomen náhled, zhoršené nebo snížené ovládací rozpoznávací schopnosti, výkon některých denních aktivit omezen]. Pokles pracovní schopnosti žalobce činil z rozmezí 30–45 % celkem 35 %. Invalidita vznikla 20. 3. 2024, tedy doložením odborného nálezu, který dokládá stupeň postižení, a to trvale. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce byla lehká mentální retardace, cIQ 63, s autistickými rysy. Posudkový lékař nemohl zvýšit míru poklesu pracovní schopnosti, protože nehodnotil žalobce horní hranicí stanoveného procentního poklesu. Ostatní zdravotní postižení žalobce nedosahují závažnosti, aby mohla být uznána za rozhodující zdravotní postižení.
9. Soud vyžádal k důkazu posudek posudkové komise v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.
10. **Z posudku PK MPSV v Ostravě z 13. 8. 2025** soud zjistil, ze které zdravotnické dokumentace posudková komise vycházela, jaké byly diagnózy žalobce, jaké konkrétní skutečnosti

citovala posudková komise z relevantních lékařských zpráv a k jakému posudkovému zhodnocení dospěla. Podle posudkové komise rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti k 20. 2. 2025 bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole V položce 9b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, s mírou poklesu pracovní schopnosti o 35 %, tj. dolní hranice stanoveného procentního rozmezí 35-60 %. Žalobce se účastnil jednání posudkové komise.

11. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce byla porucha psychického vývoje – pervazivní vývojová porucha s autistickými prvky v terénu lehké mentální retardace podle kapitoly V položky 9b přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. Jednalo se o funkční poruchu středně těžkého stupně. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena vzhledem k uvedené mentální retardaci, poruchám chování a sociální kapacitě. Komunikační a sociální vztahy a vazby žalobce jsou narušené a je u něho snižena úroveň sociálního fungování. Pracovní potenciál žalobce je snížen. Posudková komise nehodnotila poruchu žalobce jako lehkou nebo jakou poruchu těžkou. Nebyly doloženy opakované psychiatrické hospitalizace s nutností intenzivní trvalé terapie, časté ataky onemocnění nebo psychotizace se sociální dezintegrací, se značným deficitem komunikačních a orientačních schopností, případně se ztrátou duševních kompetencí. Žalobce není schopen práce v riziku úrazu, v nočních směnách nebo ve stresovém prostředí.
12. Žalobce **při jednání soudu** namítl, že posudková komise vyhověla žalobní námitce ohledně rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Z posudku posudkové komise ale není zřejmé, proč byl stanoven pokles pracovní schopnosti na samé dolní hranici. Proto žalobce navrhl vypracování znaleckého posudku z oboru psychiatrie nebo psychologie k prokázání dopadu nemoci na pracovní schopnost.
13. Žalovaná při jednání soudu shledala posudek posudkové komise v Ostravě z 13. 8. 2025 jako úplný a vypracovaný za přítomnosti žalobce u jednání posudkové komise. Na čtvrté straně posudku posudkové komise je odůvodnění posudkových úvah, i když je stručné. Zástupce žalované nesouhlasil s vypracováním znaleckého posudku a závisí na úvaze soudu, jestli vyžádá doplnění posudku.
14. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
15. Podle § 39 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
16. Podle § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění *pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

17. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění *při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,*
- a) *zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,*
 - b) *zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,*
 - c) *zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,*
 - d) *schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,*
 - e) *schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,*
 - f) *v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.*
18. **V souzené věci byla především sporná otázka skutková,** tj. zdravotního stavu žalobce a existence, příp. stupně jeho invalidity. Ve správním řízení byl posouzen zdravotní stav žalobce a jeho dopad na pracovní schopnost dvakrát a v soudním řízení správním byl stav žalobce posouzen PK MPSV v Ostravě. Tato tři posouzení existence a stupně invalidity měla shodný výsledek posouzení co do existence, stupně invalidity i míry poklesu pracovní schopnosti.
19. Na soudu bylo, aby vyhodnotil z provedených důkazů, o který má své rozhodnutí opřít. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení existence a dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny posoudit pokles pracovní schopnosti a zaujmout posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zák. č. 582/1991 Sb.) spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. I tyto posudky nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především.
20. Správní soud tedy sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity, jejího stupně a data vzniku invalidity, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, jestli posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku – srov. konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, např. rozsudek č. j. 4 Ads 13/2003-

54, č. j. 6 Ads 158/2012-24 a mnohé další, dostupné na www.nssoud.cz), případně – namítali to žalobce – jestli byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).

21. V závěru soudem provedeného dokazování nebyl spor o úplnosti podkladů pro posouzení zdravotního stavu žalobce. Posudková komise vypsal, že kterých všech nálezů vycházela a lékařské zprávy, které byly součástí zdravotnické dokumentace, posudková komise v posudku zhodnotila. Žalobce nenamítal, že by v posudku chyběla některá konkrétní lékařská zpráva z rozhodného období a věcné posouzení jejího obsahu. Soud se tedy zabýval dále otázkou, jestli posudek PK MPSV obстоjí v testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti.
22. Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaná osoba namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jí tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, jestli zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
23. Soud konstatuje, že posudek PK MPSV v Ostravě, který byl podkladem vydání rozsudku, nárokům testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti dostál. PK MPSV shromáždila zdravotnickou dokumentaci žalobce v úplnosti a posoudila jeho zdravotní stav komplexně, soud ani nemá důvod pochybovat o úplnosti a správnosti stanovených diagnóz.
24. Podle kapitoly V položky 9b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity jsou zdravotním postižením poruchy psychického vývoje – poruchy řeči a jazyka, smíšené specifické vývojové poruchy, **pervazivní vývojové poruchy** – středně těžké postižení, podstatně snížená úroveň sociálního fungování, podle rozsahu a tíže postižení funkčních schopností, výkon většiny denních aktivit narušen. Pokles pracovní schopnosti je stanoven na 35-60 %.
25. Podle kapitoly V položky 9c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity jde o stejné zdravotní postižení – těžké postižení, těžké narušení sociálních dovedností, inteligence, řečových schopností, verbálního myšlení, dezintegrace, závažné komorbiditity včetně mentální retardace, poruchy chování, podstatné snížení mobility, s poklesem pracovní schopnosti 70-80%.
26. Podle posudkového hlediska k položce 9 kapitoly V při stanovení míry poklesu pracovní

schopnosti je třeba zhodnotit duševní a mentální schopnosti, řečové, komunikační, motorické schopnosti, schopnost navazovat a udržovat vztahy, úroveň sociální adaptace a sociálních dovedností.

27. Podle obecných posudkových zásad ke kapitole V při hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti je nutné posoudit úroveň psychických, mentálních, sociálních a pracovních funkcí a schopnosti vykonávat pracovní činnosti takovým způsobem nebo v takových mezích, které jsou považovány za normální v daném sociokulturním prostředí. Přitom se vychází z průběhu a závažnosti zdravotního postižení, celkového tělesného stavu, schopnosti adaptace, osobnostních charakteristik, úrovně intelektu, sociální přizpůsobivosti, zvládání zátěže a z dopadu na pracovní schopnost a schopnost vykonávat denní aktivity. K hodnocení dopadu duševní poruchy a poruchy chování na pracovní schopnost a schopnost vykonávat denní aktivity se využívá dotazníkových metod a posuzovacích škál, jimiž se hodnotí intenzita psychopatologických příznaků, subjektivní stav a prožívání, psychosociální adaptace a schopnost způsobu života přiměřeného sociálnímu postavení. Součástí posouzení je zpravidla i psychologické vyšetření, zejména zjištění vlivu poruchy na osobnost a výkon. Funkčně je třeba rozlišit rozsah postižení. Minimální postižení znamená, že je přítomen odklon od normy v jedné nebo několika oblastech, případně mírné postižení v určitých obdobích. Při lehkém postižení je zřetelný odklon od normy, lehké postižení trvá většinu sledovaného období nebo jde o středně těžké postižení v určitých kratších obdobích. Středně těžké postižení je provázeno výrazným odklonem od normy ve většině aktivit, středně těžké postižení trvá po většinu sledovaného období nebo těžší postižení je zaznamenáno jen v určitých ohraničených obdobích. Těžké postižení představuje výrazný odklon od normy ve všech aktivitách, postižení trvá po většinu sledovaného období. Zvlášť těžké postižení znamená takový odklon od normy, který dosáhl velmi výrazného stupně s dlouhodobým trváním. Při posuzování míry poklesu pracovní schopnosti u duševních poruch a poruch chování by sledované období, rozhodné pro posouzení míry poklesu pracovní schopnosti, mělo trvat zpravidla rok.
28. Posudková komise v posudku sice stručně, ale přesvědčivě vysvětlila, že u žalobce bylo prokázáno jako nejzávažnější funkční postižení s nejvýznamnějším dopadem na pracovní schopnost onemocnění podle kapitoly V položky 9b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. pervazivní vývojová porucha.
29. Posudková komise v protokole o jednání popsala, že žalobce je vyučený a má vzdělání elektrotechnické a strojní. Žalobce při jednání posudkové komise uvedl, že momentálně pracuje jako uklízeč od 11. 8. 2025 v zaměstnání, ke pracuje jeho matka. Zatím ho tolerují.
30. Posudková komise v posudku citovala ze sebehodnotícího zdravotního dotazníku, že žalobce má Aspergerův syndrom, že ze zaměstnání byl propuštěn ve zkušební době a vystřídal už více než 30 zaměstnání. Sam považuje svůj duševní stav za vyrovnaný, ale dostává se do konfliktu s určitými lidmi. Nekomunikuje s lidmi v práci a po pár týdnech se mu vyhýbají pohledově, chovají se divně až nepříjemně. Neví, proč následně dostane výpověď bez udání důvodu. Zvládá práci s počítačem jako pokročilý uživatel a má řidičský průkaz skupiny B a sedm let zkušeností s řízením vozidla.
31. Posudková komise citovala z psychiatrického vyšetření z 30. 5. 2023, že žalobci měli stanovit diagnózu autismus v první třídě, ale zprávy nemají. Žalobce má vysoké dluhy, stále si půjčoval, nyní je to půl milionu. Žalobce trápí komunikace s lidmi, které jsou však pro člověka s běžnou sociální inteligencí důstojně řešitelné, ale ne pro jedince s poruchou

autistického spektra, jak uvádí žalobce. Žalobce docházel k „psycholožce“ do 18 let, ta mu předepisovala léky, jméno lékařky nevěděl. Bral léky do 18 let, ale neví jaké. Žalobce uvedl, že mu léky pomáhaly, ale od jeho 18 let se domluvili, že je vysadí a další psychiatrickou péči nechťel. Žalobce byl v dětství v psychiatrické léčebně ve Šternberku, odkud ho poslali „do Motola“ na týden. Tam měli napsat, že má lehčí autismus, lehkou mentální retardaci a tzv. Aspergerův syndrom. Matka papírový nález měla, ale teď neví, kde je. Podle vyšetření má žalobce náhled minimální.

32. Podle psychologického vyšetření z 20. 3. 2024 je žalobce osobností nezralou, je bezradný ve zvládání každodenních situací, afekt je nemodulovaný, vyhýbá se emočním podnětům, sociálně stahuje až izoluje, kontakt s realitou je narušený. Žalobce je nedůvěřivý až paranoidní, ale zároveň pasivní a závislý, má neadekvátní nevypočitatelné chování.
33. Podle zprávy praktického lékaře z 15. 7. 2024 je žalobce objektivně lucidní a celkově orientovaný správně všemi směry, komunikující, má přiměřenou paměť a intelekt v normě.
34. Žalobce nepředložil žádnou lékařskou zprávu nebo jinou listinu, která by zpochybnila zjištěný skutkový a právní stav ve věci poklesu jeho pracovní schopnosti a existence invalidity. Žalobce neprokázal žádným důkazem (zejména lékařskou zprávou, odborným stanoviskem apod.), že by splňoval konkrétní kritéria hodnocení s vyšším poklesem pracovní schopnosti, než který odpovídal položce 9b kapitoly V přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. Členem posudkové komise byl i psychiatr. Proto soud považuje za přesvědčivé citované posudkové zhodnocení posudkové komise, že u žalobce nebylo prokázáno závažnější postižení, a to i s ohledem na obsah lékařských zpráv, které jsou citované v posudku. Posudková komise vzala v potaz i rozhodnutí o přestupku podle kterého žalobce napadl kolegyni v zaměstnání.
35. Podle § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění za *stabilizovaný zdravotní stav* [odstavec 4 písm. b)] *se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.* Žalobce nedoložil lékařské zprávy, které by prokázaly posudkově zhoršení jeho zdravotního stavu.
36. Podle § 39 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění *pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení* [odstavec 4 písm. c)], *jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.* Žalobce nedoložil žádné lékařské zprávy, lékařský posudek pro pracovněprávní účely, ergodiagnostický posudek ani jiné důkazy o tom, že by nebyl schopen vykonávat dosavadní profese, ani nebyl schopen rekvalifikace na jinou vhodnou výdělečnou činnost. Žalobce nedoložil ani posudek znalce a rozsudek soudu o omezení svéprávnosti.
37. Soud nemá k dispozici zdravotnickou dokumentaci žalobce ani posudkové spisy posudkových lékařů nebo posudkových komisí. Proto je na žalobci, aby svá tvrzení doložil potřebnými důkazy.
38. Posudková komise v Ostravě ve svém posudku dospěla k závěru, že pracovní schopnost žalobce byla zachována ze 65 %, tedy že žalobce byl invalidní v prvním stupni. Žalobce může využít různých forem výdělečné činnosti, nikoli pouze pracovního poměru na plný úvazek, např. práci v chráněných dílnách nebo výdělečnou činnost, která odpovídá jeho

postižením a schopností.

39. Žalobce může (zejména v případě posudkově významného zhoršení zdravotního stavu) kdykoli podat žádost o změnu výše invalidního důchodu, a to i s žádostí uznání invalidity od data v minulosti. Jde o řízení na žádost a je především na žalobci, aby žádost doložil lékařskými zprávami, propouštěcími zprávami a vyšetřeními, ve kterých bude jeho stav pečlivě popsán.
40. Není úkolem soudu v soudním řízení správním provádět primární klinická vyšetření. Úkolem posudkových orgánů je posudkové zhodnocení nálezů klinických lékařů, které jsou podkladem k vypracování posudku (srov. rozsudek NSS č. j. 10 Ads 248/2017-61, podle kterého dále platí, že v případě pochybností o průkaznosti nálezů sice mohou posudkoví lékaři provést orientační vyšetření, to však není zákonem předepsáno). Proto soud nenechal vypracovat znalecký posudek spojený s vyšetřením žalobce psychiatrem a psychologem.
41. Závěrem soud shrnuje, že žalovaná v souladu se zákonem a mezinárodními smlouvami zjistila skutkový stav, vybrala právní předpisy, pod které ho podřadila a z toho vyvodila v souladu se zákonem skutkový a právní závěr, že žalobce je invalidní v prvním stupni, se kterým se soud ztotožnil. V soudním řízení správním tyto závěry žalované osvědčilo dokazování posudkem posudkové komise.
42. Úspěšná žalovaná a neúspěšný žalobce nemají právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 10. září 2025

Martina Rýznarová v. r.
samosoudkyně